

Motion till riksdagen 2009/10:T509

av **Gunilla Carlsson i Hisings Backa m.fl. (s)**

Infrastrukturen i Västsverige

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att i infrastrukturplaneringen beakta behovet av en bättre infrastruktur i Västsverige.

Motivering

Västsverige har med sitt strategiska läge mellan tre av Nordens huvudstäder en mycket stor utvecklingspotential. Här bor och verkar över 1,8 miljoner människor och området är en naturlig knutpunkt för handel, industri och internationella utbyten. Västsverige står idag för en fjärdedel av landets transporter och är det område i Sverige som har störst flöde av gods.

Regionen är ur sysselsättningsperspektiv landets viktigaste industrilän med den för Sverige så betydelsefulla fordonsindustrin. Regionen blandar tung verkstadsindustri, medicinteknisk industri, läkemedelsindustri, IT-industri, textil- och konfektionsindustri, livsmedelsindustri, trä- och möbelindustri med jord- och skogsbruk och turism.

Lågkonjunkturen har slagit särskilt hårt mot Västsverige. Främst fordonsindustrin och övrig verkstadsindustri har drabbats men precis som i övriga landet har även handels- och tjänstebranschen påverkats negativt. För att stärka regionens konkurrenskraft behövs därför nu en rad investeringar, inte minst i infrastrukturen.

Vi tycker det är viktigt att satsa på infrastrukturlösningar som kan underlätta fordonsindustrins framtida utveckling. Fordonstillverkarna med sina underleverantörer är spridda över hela Västsverige. Modern fordonstillverkning innebär ofta liten lagerhållning och därmed dagliga leveranser från olika underleverantörer. Det ställer krav på en väl utbyggd och fungerande infrastruktur. Olika fordonstillverkare kan dessutom ha samma underleverantörer, så om en tillverkare krisar så kan underleverantören istället behöva ändra sitt

Fel! Okänt namn på

transportmönster. Det ställer förstås ännu högre krav på transportsystemet i Västsverige.

I lågkonjunkturen, då enskilda orter kan drabbas mycket hårt av företagsnedläggningar, är det särskilt angeläget att underlätta arbetspendling. En utbyggd infrastruktur kan leda till en regionförstoring med ett större och mer varierat näringsliv. Ett utbyggt väg- och järnvägsnät är viktigt för att underlätta industrins varutransporter och för att invånarna ska kunna resa till sina arbeten. Därmed blir det också en bredare och mindre sårbar marknad för både företag och människor. Samtidigt måste en hållbar utveckling vara en självklar utgångspunkt när vi diskuterar morgondagens infrastruktursatsningar.

Som alltid så överstiger behoven av ny infrastruktur de ekonomiska medel som finns att tillgå.

Vår inställning är att staten ska fortsätta att ha huvudansvaret för finansiering av statliga och regionala vägar och järnvägar. Men om det kan leda till snabbare genomförande och till lägre kostnader så anser vi att det är rimligt att överväga nya former av finansiering av infrastruktur. Det kan gälla samverkan med det regionala näringslivet och att använda EU:s strukturfonder. Vi är även positiva till olika former av trängselskatt eller banavgifter när medlen återinvesteras i kollektivtrafiken. Vi tycker också det är rimligt att i större grad än hittills lånefinansiera ny infrastruktur via Riksgälden. Det innebär att kapitalutgifterna i stället för att bokföras i sin helhet på ett år fördelas under investeringens ekonomiska livslängd. Kapitalutgifterna på investeringen i form av amorteringar och räntor finansieras därmed löpande med anslag. Alla projekt måste dock vägas mot de nationella prioriteringarna, och de projekt som ger störst effekt på sysselsättningen ska särskilt prioriteras. Samtidigt är det förstås viktigt att staten långsiktigt kan bära de utgifter som kostnaderna för samtliga tagna lån betingar.

Det västsvenska infrastrukturprojektet som presenterades i september 2009 är ett jättekiv framåt för att förbättra regionens transporter. Särskilt glädjande är klartecknet för Västlänken som kraftigt kommer att förenkla kommunikationerna genom Göteborg, Västsverige och hela landet. Bygget av Marieholmstunneln och ersättningen av den gamla Götaälvsbron är också mycket efterlängtade satsningar för Göteborg. Finansieringen via dels statliga anslag, dels trängselskatt/banavgifter samt bidrag från Halland och Västra Götalandsregionen är rimlig då satsningen troligen annars inte skulle bli av. Vi kan dock konstatera att Västra Götalandsregionen redan tidigare har tagit ett stort ekonomiskt ansvar då den förskottat medel för bygget av Partihallsförbindelsen mellan E20 och E45.

Trots det västsvenska infrastrukturpaketet, och trots regeringens tidigare beslutade närtidssatsning på infrastrukturen, är Västsverige fortfarande i stort behov av väg- och järnvägsinvesteringar.

Det handlar om investeringar i E6, E20 och E45 samt riksvägarna 40 och 44. För att öka möjligheterna att flytta transporter från vägarna till mer miljövänliga transporter på järnväg krävs flera satsningar. Det handlar framför allt om att få bort flaskhalsen genom Lerum och bygga ut Västra stambanan med fyrspar hela vägen till Stockholm. Gällande Lerum har de lokala moderaterna

Fel! Okänt namn på

ett tungt ansvar att nå en överenskommelse med Banverket. Det är även viktigt att den pågående utbyggnaden av Norge–Vänernbanan går enligt planerna och att Väst kustbanan färdigställs i sin helhet.

Under de närmaste tio åren är utrymmet för större satsningar intecknade och redan kända men det innebär inte att behoven är täckta. Andra viktiga projekt som sedan måste till är bl.a. den resterande delen av E20 och bygget av Götalandsbanan.

Att flytta över fler godstransporter från land till sjöar, hav och inre vattenvägar är angeläget från både miljö- och trängselsynpunkt. Västsverige har en stor potential på området med närheten till havet, den strategiskt viktiga Göteborgshamnen och vattenvägen via Trollhättan upp till Vänern.

Vi anser att fordonsindustrin och Västra Götaland är en idealisk testregion för att utveckla världens bästa transportsystem. Förutom investeringar i vägar och järnvägar vill vi också genomföra stora satsningar i kombicentraler och intelligent infrastruktur. Målsättningen måste vara att snabbt införa och testa ny teknik för att se hur det kan effektivisera transportererna.

För att Västsverige ska kunna utvecklas som arbetsmarknadsregion och för att människor ska kunna leva och bo i regionen behövs investeringar för framtiden. Det behövs stora satsningar på infrastrukturen för att stärka näringslivets konkurrenskraft och skapa större arbetsmarknadsregioner för invånarna. Tiden är också den rätta då kostnaderna för ny infrastruktur inte längre skenar som de gjorde under den brinnande högkonjunkturen. Räntan är dessutom rekordlåg, vilket gör det mer förmånligt att lånefinansiera den infrastruktur som behövs.

Det är hög tid för att investera Västsverige ur krisen nu.

Stockholm den 5 oktober 2009

Gunilla Carlsson i Hisings Backa (s)

Alf Eriksson (s)

Hans Olsson (s)

Peter Jonsson (s)

Catharina Bråkenhielm (s)

Monica Green (s)